

„Nehéz, keserűséggel teli tanévet zártunk és lehetséges, hogy még nehezebb tanév megnyitóján veszünk részt.” Így kezdte beszédét dr. Mészáros Rezső rektor a József Attila Tudományegyetem Tanácsának ünnepi ülésén; a tanévnyitó szombaton volt a Belvárosi moziban.

A magyar felsőoktatás nem homogén, ezért nem szerencsés általánosítani a megítélésben és azt mondani: sok az oktató, rossz a struktúra, nem kellően színvonalasak az eredmények – utalt a rektor a megszorító intézkedések általánosan hangzott indokaira. A magyar egyetemek bármilyen összehasonlítást kiállnak, egyes tudományterületek a világszínvonalat jelentik, a diplomákba épített tudás lényegesen meghaladja számos európai és amerikai egyetemét – és így van ez a JATE esetében is. Ha nem így lenne, nem lennének a JATE oktatói szívesen látott vendégprofesszorok a legszínvonalasabb egyetemeken, nem nyernék a tömérdek pályázatot. Az intézményt az elsők között akkreditálták, vagyis a minőségi szempontok szerint megfelel a törvényi előírásoknak; minden más intézményt megelőzve – két másik kelet-európai egyetemmel – részt vesz az európai minőségvizsgáló programban is – érvelt dr. Mészáros Rezső.

Ehhez képest közel 100 oktatótól kellett megválni a közelmúltban, amikor évi közel 90 millió forint ún. személyi költséget vontak el az egyetemről. „Még egy ilyen durva beavatkozás azt eredményezné, hogy tudományterületek és szakok szűnnének meg. Szeretném

● Tanévnyitók a felsőoktatásban

„Ne engedjük kidobni a nemzeti vagyont!”

– hangsúlyozta a JATE rektora

Az egyetem vezetői átadták a rubin, vas, gyémánt és arany diplomákat is. (Fotó: Nagy László)

remélni, hogy ez semmiféle elképzelésnek nem lehet célja, bármilyen rossz gazdasági helyzetnek nem lehet következménye. Ha mégis a realitás közelébe kerülne ilyenmi, kérek mindenkit, aki itt van, hogy minden lehetséges fórumon emelje fel a szavát. Ne engedjük, hogy ez a nemzetközi színvonalú nemzeti vagyon: a magasan kva-

lifikált oktató, kutató és asszisztens gárda kidobandó, kidobható felesleggé váljon.” – mondta a rektor.

A JATE-n az elmúlt tanévben 894 diplomát adtak át. Az idén a 4679 jelentkező közül 1916 elsőévest vetettek fel. A nappali tagozatos hallgatók létszáma (5975) ezzel csaknem az 1991-92-es tanévi létszám duplájára

emelkedett. A doktori képzésben másfél százat vesznek részt. Ha az esti, levelező tagozaton tanulók, a szakirányú továbbképzésekben résztvevők számát is tekintjük, a JATE hallgatóinak száma: 9 ezer fő. A másfélzres oktatói-dolgozói létszámot is hozzászámítva: a tudományegyetem a város legnagyobb „üzeme”.

A tanévnyitón a hagyományok szerint rubin, vas, gyémánt és arany diplomákat, összesen 47 díszdiplomát adtak át az évtizedekkel ezelőtti diplomát szerzett bölcsészeknek, jogászoknak, illetve a Természettudományi Karon végzetteknek.

S. E.

Tegnap tanévet nyitott a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola is: a Belvárosi mozi nagyertermében dr. Békési Imre, a tanárképző főigazgatója köszöntötte az intézmény hallgatóit és oktatóit. Az ünnepségen átadták a főiskolán hagyományos tanév eleji kitüntetések és a nyugdíjas oktatóknak szóló díszokleveleket. Idén a Magister Emeritus kitüntető címet dr. Szép Jenő ny. professzornak és dr. Török Gábor címzetes főiskolai tanárnak adományozták. Tanári oklevele megszerzésének 70. évfordulójára alkalmával rubinoklevelet kapott Regőczy Anna, Péterfy Károlyné Doboz Margit és Szabó Sándorné Boroviczény Lenke. 65. évfordulójára alkalmával vasoklevelet kaptak: Békési Béla, Beke Margit, Danczay György, Domokos Mihály, Erdélyi Barnáné Balla Gizella, Hidvégi Nándorné Réti Margit, Jeges Károly, Kiss Gergely, Köcsky Kálmáné Szalay Aranka, dr. Lőczy Sándorné Fülöp Eszter, Mladoniczky György és Szijártó Károlyné Hlatky Ilona. Gyémántoklevelben 17, aranyoklevelben 29 nyugdíjas pedagógus részesült.

Erdélyi magyarok tüntettek iskoláikért

Számos jelentékeny magyar lakosságú erdélyi városban került sor polgári fórumra, tiltakozó nagygyűlésre, ökumenikus istentiszteletre a nemrég elfogadott, a romániai kisebbség számára hangsúlyozottan diszkriminatív tanügyi törvény ellen, annak a tervnek megfelelően, amit a RMDSZ úgynevezett vérség bizottsága a nyár derekán kilátásba helyezett.

Hargita megyében három városban is: Gyergyószentmiklóson, Székelykeresztúron és Csíkszeredában került sor tiltakozó fórumra, amelyeken parlamenti képviselők, civil szervezetek képviselői, tanárok, szülők, egyházi vezetők, a helyi közigazgatás képviselői tiltakoztak a törvény ellen, kérve az önálló döntés jogát az ok-

tatás nyelve és az anyanyelv oktatás megszervezéséért.

Háromszék központjában, Sepsiszentgyörgyön szintén nagyszabású gyűlést tartottak, amelyen rámutattak az új törvény fonákosságaira: milyen egyenlőség az, hogy nulla gyerekek akárhol járna egy iskola, 100 gyereknek pedig egy sem?

Kolozsváron, Nagyváradon, Marosvásárhelyen ökumenikus istentiszteletek keretében fejezték ki az összegyűlt magyarok ragaszkodásukat a minden szintű anyanyelvi oktatáshoz. A kolozsvári istentiszteleten az erdélyi történelmi magyar egyházak képviselői megáldották a romániai magyar ifjúság péntek délután Straszborg felé indult 10 tagú kerékpáros karavánját.

A magyar „diplomata” egykori nimbuszát jócskán megtéptáza az a negyven évnél politikai kurzus, amelyben „politikailag megbízható elvtársak” képviselték országunkat a világ számos pontján. A világban szétszóródott ötmillió magyar számára az akkori magyar diplomácia jelentette a legalacsonyabb szintű kapcsolatot a hazával. Ez az állapot változott némileg 1990-ben, amikor az új kurzus felkészült, a fogadó ország nyelvét jól beszélő, művelt nagyköveteiket igyekezett találni e fontos munkára. Olyanokat, akik arra is képesek, hogy ne csak a kormány, a köztársaság képviselőit lássák el, hanem személyükben és tevékenységükben köteléket,

● Közéleti kávéház

Pordány László és Ausztrália

szerves kapcsolatot jelentenek a hazával az emigráns magyarok számára is. Így került a legtávolabbi földrészre, Ausztráliába és a szomszédos, önálló Új-Zéland nagykövetségébe Szegedről dr. Pordány László, a JATE, majd a tanárképző főiskola angoltanára.

Ausztráliában mintegy hatvanezer honfitársunk él. A távoli kontinens számos egzotikus sajátossága és a hivatalos diplomácia eseményei és feladatai mellett e népes és magyarságát megtartó emigráció sok marandó élményt nyújtott az

akreditációs ciklus jó négy éve alatt nagykövetségünknek. A szokatlan sajátosságok és újdonságok mellett ekkor pusztított a kontinensen az emlékezetes hatalmas bozót-tűz is, amelynek szintén helyszíni átéltje volt az akkori nagykövet.

A nem mindennapi tapasztalatokról és élményekről hétfőn este hatkor a Virág cukrászdában, a közéleti kávéházban számolt be Pordány László az érdeklődő közönségnek. A műsor házi-gazdája Fejér Dénes.

● Mit ígér a pénzügyminiszter?

Szegedi modell az Universitasra

A Szegedi Universitas Egyesülés intézményeinek vezetőivel találkozott Bokros Lajos pénzügyminiszter szombaton este. A tárgyaló felek – a szegedi egyetem és a főiskolák vezetői, néhány országgyűlési képviselő és dr. Ványai Éva alpolgármester volt ott – nem hívták újságírókat a megbeszélésre, de a témákról dr. Mészáros Rezsőtől, a JATE rektorától, az Universitas Egyesülés soros elnökétől kaptunk információkat.

ideig finanszíroznak és nem korlátlan számú diák képzését támogatná az állam. (A kényes - vitatott - témák közé tartozik: mit jelent a korlátozott hallgatói létszám? A korábban elrendőnek tekintett „nyitott egyetem”- ideával – bárki bejuthat, aki tanulni akar – szemben feltételezhetően azt, hogy aki már nem fér bele az állami finanszírozású keretbe, de mégis

tanulni akar, az önköltséges képzést kaphat...) Bokros Lajos kifejezte, hogy az új finanszírozási rendszerben az universitasok saját bevételeit a büdzsé nem vonja el és nem terheli. Viszont a felületen gazdálkodásból adódó hiányt nem fogja az állami vagyonból pótolni, ez az universitasok vagyonát fogja apasztani.

A megbeszélésen egyetér-

● Demonstrációk – naponta

A Hökosz a jövőért virraszt

A hallgatói önkormányzat kinyilvánította kompromisszumkészségét, ám úgy ítélte meg, hogy tandíj-ügyben a tárgyalások egy szakasza lezárult, és a továbbiakban várja a kormány kompromisszumos javaslatát – tette hozzá az elnök. Beszámolt arról is, hogy a közgyűlés döntése értelmében szeptember 25-től kezdve minden nap Budapesten – ha lehet, a Parlament épülete előtt – a különböző hallgatói önkormányzatok képviselői úgynevezett „jelenléti tiltakozás” tartanak, azaz aláírókat gyűjtenek és felhívásokat fogalmaznak meg a tandíjrendelet ellen. A tervek szerint október 3-án a nagy vidéki egyetemi központokban tartanak utcai demonstrációkat. A hallgatók az október 4-éről 5-ére virradó éjszakát Budapest utcáin töltik majd „virrasztás a jövőért” jelszóval. A fórum az emléttel mellett arról is határozott, hogy – mindaddig, amíg nem tudnak megegyezni a kormánnyal – arra szö-

A Hallgatói Önkormányzatok Országos Szövetsége (Hökosz) rendkívüli közgyűlése határozatban utasította el a kormány július 6-i tandíjrendeletét, és annak visszavonására szólította fel a kabinetet – tájékoztatta az újságírókat Szabó László, a Hökosz elnöke.

lítják fel a hallgatókat: ne fizessek be a tandíjat. Ez a polgári engedetlenség körébe sorolható fizetésmegtagadás október 31-éig még nem ütközik jogszabályba. Skultéty Tamás, a JATE hallgatói önkormányzatának vezetője arról tájékoztatta az újságírókat, hogy két héttel korábbi levelükben azzal a kéréssel fordultak a Művelődési és Köznevelési Minisztériumhoz, hogy Magyarország tanulói határon túli magyar diákoktól egyáltalán ne szedjenek tandíjat. Levelükre mindmáig nem kaptak választ. (MTI)

● Azt hitték, sinen van az ügy...

Megdöbbsent a minisztérium

Az MKM vasárnapi, a sajtóhoz eljuttatott közleménye szerint a Művelődési és Köznevelési Minisztérium felső vezetése megütközve vette tudomásul a Hökosz szombati állásfoglalását. A közlemény rámutat: az elmúlt hetekben a kormány a legmagasabb szintű tárgyalásokon próbált megegyezést keresni a diákok képviselőivel. Ezek során a Hökosz négy követeléséből három teljesített, köztük a két legfontosabb anyagi természetű: 1. A miniszterelnök ígéretet tett arra, hogy a kormány nem szándékozik 1996-ban a kétezer forintos alaptandíjtól a jelen gazdasági helyzetben nem tud eltekinteni, annál is inkább, mert ez 1996. január 1-jétől elengedhetetlen új beruházási forrást fog biztosítani a felsőoktatás fejlesztésére, valamint a hallgatói létszám növekedésével összefüggő kapacitás bővítésére.

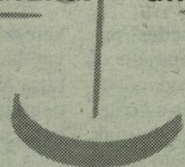
A Hökosz szombati állásfoglalása alapján felmerül az a kérdés, hogy vajon kívánt-e a Hökosz egyáltalán kompromisszumot találni az általa javasolt szempontok alapján, vagy hogy arról tárgyalta-e, amiben meg akart egyezni? (MTI)

szegedi felsőoktatási intézmények egyesülése) szervezeti felépítését, működési mechanizmusát, s elvégzik azokat a számításokat, amelyek hozzávetőlegesen megmutatják, hogy mindez mibe kerül. Informátorunk szerint időpontokról nem volt szó, de szeretnék a munkát fél év alatt elvégezni.

Természetesen szóba került a tandíj. Bokros Lajos azt mondta, hogy 1996 első felében már az egyes intézményeknél maradhat a befizetett tandíj. (Mint ismeretes, a most szeptembertől befizetendő alaptandíjtól elvonja a büdzsé.) A második felében a remények szerint már „el” az új finanszírozási technika. Tisztázták több, az államháztartás reformjával kapcsolatos szabályozás egyetemeiket érintő részletét. Szóba került, hogy a város és az universitas közötti ingatlanlancserék esetén a büdzsé elengedne néhány befizetési kötelezettséget, ha az ügyletek elősegítik az integrációt.

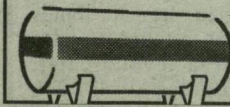
Sulyok Erzsébet

Amennyit használ annyit fizet

A döntés az Ön kezében van. Tévedés kizárva. A TOTALGAZ gazdaságos és biztonságos megoldás.

PB Gáz Szervíz Kft.
T: 06-60-338-716, (06-1) 203-42-71

TOTALGAZ

Kényelmet kapcsolunk a gázhoz.